

Justiitsministeerium

Meie: *kuupäev digiallkirjas* nr 11-1/4599-1

Universaalse postiteenuse fondi täiendavate vahendite taotlemine

Austatud proua Pakosta

Konkurentsiamet pöördus oma 29.10.2024 kirjaga nr 8-1/2024-054-1 Justiitsministeeriumi, Rahandusministeeriumi ning Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi (edaspidi *REM*) poole seoses universaalse postiteenuse (edaspidi *UPT*) tagamiseks vajaliku UPT fondi jätkusuutmatusega. Ülemaailmse postikonventsiooni ning Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi 2008/6/EÜ, 20. veebruar 2008, millega muudetakse direktiivi 97/67/EÜ seoses ühenduse postiteenuste siseturu rajamise lõpuleviimisega kohaselt peab riik tagama UPT pideva osutamise oma territooriumil. Konkurentsiamet toob oma kirjas välja põhjalikult hetkeolukorra ning aktuaalsed probleemid seoses UPT fondiga.

Konkurentsiameti kirjast võib välja lugeda, et kõnealust probleemi ei ole täielikult võimalik lahendada postiseaduses ette nähtud universaalse postiteenuse makse määra tõstmisega. Ühelt poolt on õigel ajal jäänud vastavad ettepanekud tegemata¹ (viimane maksemäär muutmine oli 2014. a) ning teisalt on traditsiooniliste postiteenuste mahtude langus olnud drastiline. Arvestades jätkuva trendiga, kus nii era- kui avalikus sektoris, toimub jätkuv digitaliseerimine, näeme pikas plaanis traditsiooniliste postiteenuste mahtude veelgi suuremat langust. Seega ei ole tänane UPT rahastamise skeem enam jätkusuutlik. Selle probleemi lahendamiseks oleme koos osapooltega välja töötanud postiseaduse muudatused. Soovitud muudatustega² plaanime liikuda lähemale kulupõhisusele ning lõpetaksime täna kehtiva UPT fondi skeemi, koos selle juurde kuuluvate sissemaksete kohustuse ja ebamõistlike koormavate kulutuste hüvitamise protsessiga. Oleme võtnud eesmärgiks nimetatud muudatused saata postiseaduse muutmise eelnõuna EISi aasta lõpus. Kuigi postiseaduse muudatused, millega kaotatakse UPT fond, lahendab olukorra tulevikus, ei näe me võimalust, et kõnealused muudatused saaksid jõustuda enne 2026. aasta 1. jaanuari.

Paralleelselt vajab aga lahendamist tekkinud probleem, kus UPT fondis ei ole piisavalt vahendeid UPT ebamõistlike koormavate kulude hüvitamiseks nende aastate eest, mille eest on teenust tänaseks osutatud. Eesti Post on täitnud talle riigi poolt pandud kohustusi. Ühelt poolt on osutatud UPT teenust taskukohase hinnaga ning teisalt on vastavalt postiseaduse § 41²

¹ Postiseaduse § 41² lõike 4 kohaselt teeb makse määra tõstmise ettepaneku Vabariigi Valitsusele valdkonna eest vastutav minister, kellele omakorda teeb ettepaneku Konkurentsiamet (§ 41² lõike 5). Postside valdkond on alates 01.07.2023 Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi vastutada, enne seda aga Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi vastutusallas.

² <https://eelvoud.valitsus.ee/main/mount/docList/9f86de81-dc93-47e6-bec6-67ba72f45bbb#1QTTT7z>
Suur-Ameerika tn 1 / 10122 Tallinn / 625 6101/ info@agri.ee / www.agri.ee
Registrikood 70000734

lõikele 3 makstud oma muude tegevusloaga hõlmatud teenuste eest nõutud universaalse postiteenuse makset. Seega on Eesti Postil õigustatud ootus, et ka riik täidab enda kohustust ning neil on võimalus saada UPT osutajale ettenähtud hüvitist ebamõistlike koormavate kulude eest, vastavalt postiseaduse § 41¹ lõikele 4. Eeltoodust tulenevalt näeme, et olukorras, kus seaduses kirjeldatud UPT fondi rahastamisskeem ei tööta, peab riik tagama vahendid UPT fondi muul viisil, et oleks võimalik hüvitada UPT osutajale tema ebamõistlikud koormavad kulud.

Eeltoodust tulenevalt palume Justiitsministeeriumil, kelle valitsemisalasse Konkurentsiamet kuulub, leida UPT fondi puudujäägi katmiseks rahalised vahendid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Piret Hartman

Regionaal- ja põllumajandusminister

Sama: Rahandusministeerium, Konkurentsiamet

Taavi Kurvits

625 6526 taavi.kurvits@agri.ee